

Talsu novada
jaunatnes politikas
attīstības stratēģija
(2011-2015)

Talsi, 2010

Saturs

Terminu skaidrojums.....	3
Ievads.....	4
Jaunatnes politikas attīstības stratēģijas nepieciešamības pamatojums.....	5
Esošās situācijas apraksts.....	6
Vīzija, mērķi, uzdevumi.....	9
Rīcības plāns.....	11
Rezultāti.....	14
Stratēģijas vadība un pārraudzība.....	16

Terminu un saīsinājumu skaidrojums

Darbs ar jaunatni – uz jaunatni vērsas rīcības kopums, ietverot jaunatnes aktivitātes, kas nodrošina iespējas jauniešu attīstībai un integrācijai sabiedrībā un kuras veic jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītās personas un jaunatnes darbinieki.

Jaunietis – persona, vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Jaunatne – demogrāfiskā iedzīvotāju grupa, vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Jaunatnes politika – uz sadarbību balstīta valsts un pašvaldību institūciju, jaunatnes organizāciju un jauniešus pārstāvošo organizāciju mērķtiecīga darbība, kas sekmē jauniešu vajadzībām atbilstošu pakalpojumu un mehānismu veidošanos, kas vērsti uz labvēlīgas vides radīšanu jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgai un vispusīgai attīstībai un kuras mērķis ir jauniešu integrācija sabiedrības dzīvē.

Jauniešu organizācija – organizācija, kas veic darbu ar jaunatni: jauniešu biedrība vai to apvienība, jauniešu neformālā grupa, skolēnu pašpārvalde vai to apvienība, studentu pašpārvalde vai to apvienība, jauniešu politiskā organizācija vai to apvienība.

Neformālā izglītība – jebkura ārpus formālās izglītības organizēta jauniešu izglītojoša darbība. Tā papildina formālo izglītību, nodrošinot to iemaņu un prasmju apguvi, kas nepieciešamas sociāli un ekonomiski aktīvam pilsonim, kas spēj integrēties sabiedrībā un darba tirgū.

Interesešu izglītība – personas individuālo vajadzību un vēlmju īstenošana neatkarīgi no vecuma un iepriekš iegūtās izglītības.

Jauniešu brīvprātīgais darbs – bez atlīdzības darbs (arī pakalpojumu sniegšana), ko veic jaunietis, nestājoties darba tiesiskajās attiecībās (Biedrību un nodibinājumu likums).

Jaunatnes darbinieks – speciālists, kurš atbilstoši savai profesionālajai kompetencei sekmē jauniešu attīstību un integrāciju sabiedrībā notiekošajos procesos. Jaunatnes darbinieki Talsu novadā ir brīvā laika pedagogi, jauniešu klubu konsultanti, personas, kas atbildīgas par izglītības iestāžu skolēnu pašpārvaldēm, jaunatnes organizāciju līderi.

Lietotie saīsinājumi:

BJC – bērnu un jauniešu centrs

ES – Eiropas Savienība

LR – Latvijas Republika

NVO – nevalstiskās organizācijas

NVA – Nodarbinātības Valsts Aģentūra

TNJLKP – Talsu novada jaunatnes lietu konsultatīvā padome

JSPA – Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

TND – Talsu novada dome

JO – jauniešu organizācijas

ZK NVO – Ziemeļkurzemes Nevalstisko organizāciju atbalsta centrs

IG – interesešu grupas

SP – skolēnu pašpārvalde

Ievads

Jaunatne sabiedrībā tiek uzlūkota divējādi – gan kā daudzšķautņaina un neprognozējama sabiedrības grupa, kurai ir grūti atrast kopējas intereses, gan kā sabiedrības grupa, kurai ir visas iespējas veiksmīgi attīstīties. Jaunatne ir sabiedrības un tās izaugsmes turpināšanās garants.

Talsu novada jaunatnes politikas stratēģija ir jaunatnes darba plānošanas dokuments Talsu novadā, kas vērsts uz preventīvu darbību, nevis negatīvo seku likvidēšanu.

Talsu novada jaunatnes politikas stratēģija tiek balstīta uz septiņām jomām:

- 1) līdzdalība;
- 2) informētība;
- 3) infrastruktūra;
- 4) neformālā un interešu izglītība;
- 5) brīvais laiks;
- 6) veselība un drošība;
- 7) nodarbinātība.

Talsu novada jaunatnes politikas stratēģijas uzdevumi ir:

1. Definēt pašvaldības mērķus jaunatnes jautājumos, kā arī noteikt prioritātes jaunatnes lietās.
2. Radīt pamatojumu papildu līdzekļu piesaistei no valsts institūcijām, Eiropas Savienības struktūrām, kā arī dažādiem fondiem jaunatnes jautājumu risināšanai Talsu novadā.
3. Veicināt atbalsta sistēmu jaunatnes darbam Talsu, Rojas un Dundagas novados.

Talsu novada jaunatnes politikas attīstības stratēģija ir izstrādāta saskaņā ar Eiropas Komisijas 2001. gadā publicēto „Balto grāmatu: Jauns impulss Eiropas jaunatnei” un LR Jaunatnes likumu.

Talsu novada jaunatnes politikas stratēģijas nepieciešamības pamatojums

1. Nepieciešama **plānveidīga darba organizācija** jauniešu jautājumu risināšanā, kura sekmētu **sadarbību** ar dažādiem partneriem un veicinātu resursu efektīvu izmantošanu.

2. Ikvienam jauniešiem ir nepieciešami **skaidri** definēti principi dzīves kvalitātes uzlabošanai.

3. Jāsekmē **jauniešu līdzdalība** valsts un pašvaldības aktuālo jautājumu risināšanā.

Balstoties uz pētījumiem un aptauju datiem (2009. gada "TAS.ES" aptauja „Jauniešu intereses Talsu, Rojas un Dundagas novados”, 2009. gada Jaunatnes lietu konsultatīvās padomes pētījums „Jaunatnes politikas sistēma pašvaldībā” un 2010. gada pētījumu „Vispārējie rādītāji darba ar jaunatni vērtēšanai pašvaldībā”, TNJLKP pašvaldības izvērtējums darbā ar jaunatni), Talsu novadā ir izvēlētas sekojošas Jaunatnes politikas jomas: līdzdalība, informētība, infrastruktūra, neformālā un interešu izglītība, brīvais laiks, veselība un drošība, nodarbinātība.

Esošās situācijas raksturojums

Saskaņā ar LR Jaunatnes likumu par jauniešiem tiek uzskatītas personas vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Talsu novadā ir reģistrēts 7051 jauniešs, kas ir vairāk kā 20% no kopējā iedzīvotāju skaita.

Novadā darbojas 18 vispārējās izglītības iestādes, 5 profesionālās ievirzes skolas mākslā, mūzikā, sportā, 1 profesionālā vidusskola, 1 speciālās izglītības iestāde, 1 interešu izglītības iestāde un 2 augstskolu filiāles.

Ir izstrādāta sistēma jaunatnes politikas īstenošanai novadā. Par jaunatnes politikas stratēģijas veidošanu un jaunatnes interešu aizstāvību atbild Jaunatnes lietu konsultatīvā padome.

1998. gadā tika izveidota Talsu rajona padomes jaunatnes lietu konsultatīvā padome, pēc 2009. gada Administratīvi teritoriālās reformas tika izveidota Talsu novada domes jaunatnes lietu konsultatīvā padome (TNJLKP).

TNJLKP ir pašvaldības izveidota padomdevēja institūcija, kas analizē un izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas un stratēģijas veidošanai un īstenošanai Talsu novadā.

TNJLKP veicina pašvaldības darbu ar jaunatni saskaņotu īstenošanu novadā, veicinot jauniešu iniciatīvu, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē. Padome darbojas kā viena no pašvaldības komisijām. Padomes sastāvā ir nozaru vadītāji speciālisti, politiķi un jaunieši, kas savā darbā ir saistīti ar jauniešu interesēm.

Padomei ir šādi pamatuzdevumi:

- nodrošināt pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sadarbību jautājumos, kas attiecas uz jauniešiem Talsu, Rojas un Dundagas novadā;
- izstrādāt un ieteikt pašvaldībai ilgtermiņa stratēģiju, noteikt prioritātes jaunatnes politikas īstenošanai Talsu novadā;
- apkopot un analizēt informāciju par jauniešu problēmām, vajadzībām un interesēm pašvaldībā;
- izstrādāt priekšlikumus pašvaldības darbu ar jaunatni īstenošanai un valsts jaunatnes politikas pilnveidei;
- izstrādāt priekšlikumus jauniešu iesaistīšanai politiskās, ekonomiskās, sociālās un kultūras dzīves aktivitātēs;
- izstrādāt priekšlikumus jauniešu līdzdalības un iniciatīvas nodrošināšanai;
- sniegt priekšlikumus pašvaldības vadībai finanšu plānošanai darbam ar jaunatni.

Par jaunatnes darbu koordināciju, plānošanu, metodisko virsvadību, informatīvās datu bāzes veidošanu atbild no 1990. gada Talsu rajona Bērnu un jauniešu centrs, kas pēc 2009. gada Administratīvi teritoriālās reformas tika pārdēvēts par Talsu novada Bērnu un jauniešu centru (TNBJC).

TNBJC īsteno brīvā laika darbības programmas, jaunatnes darbu programmas, neformālo izglītību, izstrādā priekšlikumus jaunatnes darbu stratēģijai Talsu novadā un koordinē tās īstenošanu, sniedz metodisko atbalstu jaunatnes darbā Talsu, Rojas un Dundagas novada pašvaldībām, novada jauniešu organizācijām un centriem, koordinē bērnu un jauniešu brīvprātīgo darbu un nometnes. Centra mērķis ir uzlabot jauniešu dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvu lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, nodrošinot jauniešiem vieglāku pāreju no bērna uz pieaugušo statusu un nodrošināt praktisku pasākumu kopumu jauniešu personības izaugsmei un pašiniciatīvu izpaušmēm.

Centra uzdevumi:

1. Nodrošināt jauniešiem lietderīga brīvā laika izmantošanas iespējas studijās, projektos, nometnēs, sporta un kultūras pasākumos, radot labvēlīgus apstākļus jauniešu radošajai un intelektuālajai attīstībai.
2. Sekmēt jauniešu zināšanu un prasmju apgūšanu ārpus formālās un interešu izglītības.
3. Sekmēt jauniešu līdzdalību jauniešu organizācijās un brīvprātīgajā darbā.
4. Veicināt jaunatnes politikas īstenošanu novada, valsts un starptautiskā mērogā.
5. Koordinēt jauniešu organizāciju un centru darbību Talsu, Rojas un Dundagas novados.
6. Sniegt metodisko atbalstu jaunatnes, neformālās izglītības, audzināšanas un interešu izglītības programmu realizēšanā.
7. Organizēt atpūtas un radošās nometnes, iesaistot radošā darbā jauniešus no sociālā riska grupām, veicinot viņu integrēšanos sabiedrībā.
8. Nodrošināt piekļuvi jauniešu vajadzībām un interesēm atbilstoši informācijai.
9. Sekmēt sociālā riska grupu jauniešu, kā arī jauniešu ar īpašām vajadzībām un invaliditāti iekļaušanu vienaudžu vidū.

1995.gadā Talsu rajonā sāka darboties pirmās skolēnu pašpārvaldes un tika izveidota rajona jauniešu reģionālā dome – Talsu rajona skolēnu pašpārvalžu un jauniešu organizāciju apvienība „TRSPUJKA”.

Šobrīd Talsu novadā darbojas 5 jauniešu organizācijas, 6 jauniešu iniciatīvu centri, 2 jauniešu brīvā laika centri, 3 neformālās jauniešu grupas, 1 politiskā jauniešu organizācija un 16 skolēnu pašpārvaldes. Dundagas novadā darbojas 2 skolēnu pašpārvaldes un Rojas novadā – 2 skolēnu pašpārvaldes un 3 jauniešu centri.

No 2009.gada jaunieši ir izveidojuši **Talsu, Rojas un Dundagas novadu skolēnu pašpārvalžu un jauniešu organizāciju apvienību „TAS.ES”**(turpmāk tekstā „Tas.Es”), kas apvieno 20 skolēnu pašpārvaldes, 8 jauniešu centrus, 2 brīvā laika centrus, 4 jauniešu NVO, vienu jauniešu politisko organizāciju un brīvprātīgos jauniešus.

„TAS.ES” funkcijas un uzdevumi:

- veido sazarotu, attīstītu, demokrātisku jauniešu organizāciju koordinācijas un informācijas tīklu Talsu, Rojas un Dundagas novados;
- apvieno Talsu, Rojas un Dundagas novadu jauniešu idejas;
- veicina jauniešu organizāciju sadarbību, pieredzes apmaiņu un paplašina esošos sadarbības veidus starp skolām un jauniešu organizācijām;
- rosina aktīvu jauniešu līdzdalību sabiedrībā;
- piedāvā saturīgu brīvā laika pavadīšanu;
- nodrošina neformālo izglītību un līderu izglītību;
- dod iespēju jauniešiem pierādīt sevi un realizēt savas idejas;
- iesaista jauniešus brīvprātīgajā darbā.

„TAS.ES” darba grupu vadītāji veido Līderu kabinetu, kura uzdevums ir informācijas aprites nodrošināšana, jaunatnes darba popularizēšana, ideju ģenerēšana un padarīto darbu monitorings.

Darba ar jaunatni īstenošanā patstāvīgi iesaistās pašvaldības iestādes (skolas, kultūras nami u.c.) un speciālisti, kuri atbilstoši sava darba uzdevumiem izstrādā īpaši jauniešiem nepieciešamas programmas un projektus.

2009. gadā jauniešu organizāciju apvienība “TAS.ES” veica aptauju „Jauniešu intereses Talsu, Rojas un Dundagas novados”. Kā nozīmīgākās problēmas jaunieši minēja: materiālās, profesijas izvēle un tālākizglītošanās, alkoholisms, narkomānija, bezdarbs, attiecības ģimenē, informācijas trūkums par jauniešiem aktuāliem jautājumiem.

2009. gada Jaunatnes lietu konsultatīvās padomes pētījumā „Jaunatnes politikas sistēma pašvaldībā” jaunatnes darbinieki kā galvenās problēmas jaunatnes darbā atzīmēja: pasīvi un neaktīvi jaunieši, līderu trūkums jauniešu vidū, alkoholisms un citas atkarības vielas, telpu trūkums, aprīkojuma trūkums, neiecietība jauniešu starpā, bezdarbs, klaiņošana, noziedzība, nelietderīga brīvā laika pavadīšana.

Apkopojot vispārējos rādītājus darbā ar jaunatni pašvaldībā Valsts Policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Talsu iecirkņa dati liecina, ka Talsu, Rojas un Dundagas novados:

2008. gadā:

par krimināllikuma pārkāpumiem sodīti 34 jaunieši,
par administratīvajiem pārkāpumiem uzskaitē atradās 31 jaunieši.

2009. gadā:

par krimināllikuma pārkāpumiem – 59 jaunieši,
par administratīvajiem pārkāpumiem - 53 jaunieši.

2010. gadā līdz augustam:

par krimināllikuma pārkāpumiem – 49 jaunieši,
par administratīvajiem pārkāpumiem – 61 jaunieši.

Valsts nodarbinātības aģentūra aktualizē jauniešu bezdarba līmeni: 20% no visu trīs novadu kopējā bezdarbnieku skaita ir jaunieši.

Talsu novada Sociālais dienests informē par atbalsta sistēmu jauniešiem: Talsu novadā 3 gadus aktīvi darbojas Talsu pilsētas starpinstitucionālā darba grupa, plānots šādas darba grupas veidot arī citur novadā.

Talsu novadā pavisam ir 29 sociālā darba speciālisti, tai skaitā, sociālie darbinieki – 24, sociālās palīdzības organizatori – 2, sociālie aprūpētāji – 2. Dienestā strādā 11 aprūpētāji.

Talsu sieviešu un bērnu krīžu centrs partnerībā ar Talsu novada domi un Latvijas bērnu fondu ir izveidojis jaunu nodibinājumu – „Talsu novada krīžu centrs”, kurā sniedz pakalpojumus bērniem un jauniešiem, kas cietuši no prettiesiskām darbībām, un krīzes situācijā nonākušiem bērniem, jauniešiem un sievietēm, nepieciešamības gadījumā tiek nodrošināts transports nokļūšanai līdz krīzes centram.

2009. gadā tika izveidots Talsu novada sociālais dienests (pašvaldības iestāde).

Secinājumi:

- 1) ne visi Talsu novada jaunieši ir apmierināti ar esošajām brīvā laika pavadīšanas un nodarbinātības iespējām, vai arī nav par tām informēti;
- 2) Talsu novada jauniešiem nepieciešama efektīva informēšanas sistēma, kura apvienota ar individuālu pieeju, uzrunājot un iesaistot ikvienu ieinteresēto jauniešu;
- 3) novadā ir nepieciešams veicināt jauniešu prasmes un iemaņas informācijas ieguvē, brīvprātīgā darba iesaistē, savu ideju realizēšanā un interešu aizstāvībā;
- 4) nozīmīgi ir veikt esošo aktivitāšu un resursu pārskatīšanu, meklējot jaunus un mūsdienu jauniešu vajadzībām atbilstošus risinājumus Talsu novada jauniešu problēmām;
- 5) jāveicina interešu un neformālā izglītība jauniešu personības pilnveidošanā un saturīga brīvā laika pavadīšanā;
- 6) populārākie jauniešu brīvā laika pavadīšanas veidi (atpūta diskotēkās, mājas ballītēs, spēļu zālēs) negatīvi ietekmē jauniešu veselību, dzīvesveidu un vērtību sistēmu kopumā;
- 7) rodas nepieciešamība paplašināt esošās iespējas un piedāvāt jauniešiem mūsdienīgas alternatīvas jauniešu brīvā laika pavadīšanas jomā;
- 8) svarīgi pasargāt jauniešus no atkarību izraisošo vielu lietošanas uzsākšanas. Ļoti svarīgi veikt profilaktiskus pasākumus, lai palīdzētu aizsargāties no HIV/AIDS, seksuāli transmisīvajām sasilšanām u.c.

Jaunatnes politikas vīzija

Talsu novads ir jauniešiem draudzīga un pievilcīga vide, kas sekmē jauniešu veidošanos par vispusīgi attīstītiem, izglītotiem, sociāli nodrošinātiem, veselīgiem un uz demokrātiskām vērtībām vēršiem sabiedrības locekļiem.

Jaunatnes politikas ilgtermiņa un īstermiņa mērķi

Jaunatnes politikas prioritārā joma	Jaunatnes politikas ilgtermiņa mērķi	Jaunatnes politikas īstermiņa mērķi
1. Jauniešu līdzdalība.	1.1. Radīt labvēlīgu vidi jauniešu aktīvas līdzdalības attīstībai dažādos sabiedrības līmeņos un procesos.	1.1.1. Veicināt jauniešu līdzdalību Talsu novada pašvaldības un teritoriālo pārvalžu aktivitātēs. 1.1.2. Attīstīt jauniešu brīvprātīgā darba sistēmu. 1.1.3. Veicināt jauniešu aktivitāti un līdzdalību visā Talsu novadā. 1.1.4. Iesaistīt jauniešus sociālo pakalpojumu sniegšanā.
2. Jauniešu informētība.	2.1. Nodrošināt jauniešiem aktuālu, kvalitatīvu, pieejamu un saistošu informāciju, balstoties uz jauniešu vajadzībām.	2.1.1. Pilnveidot vienotu Talsu novada jauniešiem aktuālās informācijas sistēmu.
3. Infrastruktūra.	3.1. Pilnveidot infrastruktūru darbam ar jaunatni.	3.1.1. Telpu un tehniskais nodrošinājums jaunatnes darbam.
4. Jauniešu neformālā un interešu izglītība.	4.1. Sekmēt jauniešu neformālās un interešu izglītības attīstību.	4.1.1. Veicināt jauniešu organizāciju attīstību un veidošanos. 4.1.2. Atbalstīt jauniešu neformālās un interešu izglītības aktivitātes. 4.1.3. Veicināt informācijas pieejamību par jauniešu interešu un neformālās izglītības iespējām Talsu novadā, Latvijā un Eiropā. 4.1.4. Nodrošināt interešu izglītības pēctecību, kultūrtradīciju saglabāšanu.

5. Jauniešu brīvais laiks	5.1. Radīt iespēju ikvienam Talsu novada jauniešiem pavadīt savu brīvo laiku viņa vecumam, vajadzībām un interesēm atbilstošās aktivitātēs	5.1.1. Veicināt jauniešu iesaistīšanos jauniešu organizācijās un interešu izglītības programmās. 5.1.2. Veicināt saturīgu jauniešu kultūras pasākumu tradīciju veidošanos. 5.1.3 Veicināt jauniešu iesaistīšanos ārpuskolas sporta aktivitātēs.
6. Jauniešu veselība un drošība.	6.1. Veicināt veselīgu un drošu dzīvesveidu jauniešu vidū.	6.1.1. Īstenot regulārus jauniešu atkarību profilakses, reproduktīvās veselības, veselīga dzīvesveida un drošības popularizēšanas pasākumus.
7. Jauniešu nodarbinātība.	7.1. Veicināt jauniešu nodarbinātību Talsu novadā.	7.1.1. Izveidot vienotu datu bāzi par Talsu novada strādāt gribošajiem skolēniem, viņu prasmēm, par studentiem, viņu studiju virzienu un kvalifikāciju, par darba devējiem, kuri piedāvā prakses un darba vietas. 7.1.2. Iesaistīt jauniešus brīvprātīgajā darbā.

Rīcības plāns

Nr.	Uzdevumi rezultātu sasniegšanai	Izpildes laika plānojums	Iespējamais Finansējums	Atbildīgā(s) institūcija(s)
1.	Jauniešu interešu aizstāvība, pilsoniskā līdzdalība			
1.1	Talsu, Rojas un Dundagas novadu skolēnu pašpārvalžu un jauniešu organizāciju apvienības „TAS.ES” un Līderu kabineta darbība.	2010.-2015.	TND	TN BJC, JO apvienība „TAS.ES”
1.2	Talsu novada BJC.	2010.-2015.	TND	TN BJC, JO apvienība „TAS.ES”
1.3	Talsu novada jaunatnes lietu konsultatīvās padomes darbība.	2010.-2015.	TND	TNJLKP
1.4	Jauniešu organizāciju izveide un darbības attīstība.	2010.-2015.	TND, projekti	TN BJC, JO, TNJLKP, ZK NVO
1.5	Organizāciju attīstības un sadarbības veicināšana.	2010.-2015.	TND, projekti	TN BJC, JO
1.6	Konkurss „Gada Balva” (skolēnu pašpārvalžu un jauniešu organizāciju vērtējums). Konkurss „Gada jauniešis”.	2010.-2015.	TND	TNJLKP, TN BJC, JO apvienība „TAS.ES”
1.7	Izglītojoši semināri, studiju vizītes, stažieri u.c.	2010.-2015.	TND, projekti	TN BJC, JO apvienība „TAS.ES”
1.8	„Jauniešu informācijas diena” (jauniešu organizāciju prezentācijas, informācijas apmaiņa u.c. radošās un fiziskās aktivitātes).	2010.-2015.	TND, projekti	JO apvienība „TAS.ES”
1.9	Jauniešu motivēšana dalībai jauniešu organizācijās un interešu izglītības programmās.	2010.-2015.	TND, projekti	TN BJC, JO, ZK NVO
1.10	Saturīgu jauniešu kultūras un izklaides pasākumu veicināšana.	2010.-2015.	TND, projekti	TN kultūras nodaļa, JO, izglītības iestādes

2.	Informētība.			
2.1	Vienotas jauniešiem aktuālās informācijas sistēmas uzlabošana Talsu novadā.	2010.-2015.	TND, projekti	TN BJC, JO, TN sabiedrisko attiecību nodaļa
2.2	Savstarpējās pieredzes apmaiņas un izglītojošie semināri.	2010.-2015.	TND, projekti	TN BJC, jaunatnes darbinieki
3.	Infrastrukturās pilnveide darbam ar jaunatni.			
3.1	Atbilstošs telpu nodrošinājums jauniešu organizācijām.	2010.-2015.	TND, projekti	TND, JO
3.2	Jauniešu informācijas tehnoloģiju centra tehniskā nodrošinājuma pilnveide uz esošās bāzes pamata.	2010.-2015.	TND, projekti	TND, JO
3.3	Pieejamas vides radīšana jauniešiem ar īpašām vajadzībām.	2010.-2015.	TND, projekti	TND, JO
4.	Jauniešu neformālā izglītība un interešu izglītība.			
4.1	Interešu un neformālās izglītības piedāvājuma un pieprasījuma izpēte, pieejamība.	2010.-2015.	TND	TN BJC, JO
4.2	Metodiskais darbs ar jaunatnes darbiniekiem un interešu izglītības pedagogiem.	2010.-2015.	TND, projekti	TN BJC
4.3	Aktivitātes (projekti, skates, konkursi, festivāli, izstādes u.c.).	2010.-2015.	TND, projekti	TN BJC, JO, TN jaunatnes darbinieki
5.	Brīvais laiks.			
5.1	Sekmēta jauniešu iesaistīšana jauniešu organizācijās un interešu izglītības programmās.	2010.-2015.	TND, mērķdotācija	TN BJC, JO, TND
5.2	Atbalstīta saturīgu kultūras pasākumu organizēšana un tradīciju veidošana.	2010.-2015.	TND	TND, TN BJC, JO apvienība „TAS.ES”
5.3	Veicināta jauniešu iesaistīšanās ārpuskolas sporta aktivitātēs.	2010.-2015.	TND, projekti	TN sporta nodaļa

6.	Starptautiskā sadarbība.			
6.1	Jauniešu starptautiskie projekti.		TND, projekti	TN BJC, JO
6.2	Talsu novada jaunatnes darbinieku studiju vizītes, pieredzes apmaiņa, kontaktveidošanas semināri.		TND, projekti	TN BJC
6.3	Eiropas Brīvprātīgais darbs.		JSPA, ES programma „Jaunatne darbībā”	TN BJC
7.	Jauniešu veselība un drošība.			
7.1	Regulāra jauniešu veselīga dzīvesveida popularizēšanas, atkarību profilakses un reproduktīvās veselības pasākumu īstenošana.	2010.-2015.	TND, projekti, sponsori	TN BJC, JO, soc. dienests, Sarkanā Krusta jauniešu Talsu nodaļa
7.2	Veselības konsultāciju punkta izveide jauniešiem.	2010.-2015.	TND, projekti, sponsori	TN BJC, JO, soc. dienests
7.3	Informatīvas akcijas un semināri par jauniešu drošību.	2010.-2015.	Valsts Policija	Valsts Policija
7.4	Reidi jauniešu atpūtas vietās.	2010.-2015.	Valsts Policija, Municipālā policija	Valsts Policija, Pašvaldības policija, brīvprātīgie
7.5	Veloceliņu ierīkošana, peldvietu ierīkošana.	2010.-2015.	TND	TND
7.6	Graustu un pamestu jaunbūvju norobežošana.	2010.-2015.	TND	TND
8.	Jauniešu nodarbinātība.			
8.1	Brīvprātīgā darba popularizēšana.	2010.-2015.	TND	TN BJC, JO, ZK NVO
8.2	Informācijas un sadarbības veicināšana starp darba devējiem un jauniešiem.	2010.-2015.	TND, uzņēmēji	Uzņēmēji, TN BJC, NVA, TNJLKP
8.3	Atbalsts mācību firmām.	2010.-2015.	Junior Achievement Latvija	TN Izglītības pārvalde

Plānotie rezultāti

1. Sekmēta jaunatnes aktīva iekļaušanās pilsoniskas sabiedrības veidošanā un līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā pašvaldībā.
2. Sekmēta jauniešu pašiniciatīva un līdzdalība politiskajos, ekonomiskajos, sociālajos un kultūras procesos.
3. Sekmēta jaunu jauniešu organizāciju izveide pārvaldēs.
4. Izglītoti un motivēti aktīvai darbībai jaunatnes darba konsultanti un jaunieši.
5. Veicināta jaunatnes pozitīva vērtīborientācija, līdzdalība, formālā, neformālā un interešu izglītība, veselība, informācija, nodarbinātība un brīvā laika lietderīga pavadīšana, izstrādāti pasākumi jaunatnes noziedzības prevencijai.
6. Pilnveidota informācijas sistēma, kas nodrošina jauniešus ar viņu interesēm un vajadzībām atbilstošu, aktuālu informāciju.
7. Veicināta ikviena jaunieša iespēju īstenošana savu tiesību aizstāvībā un līdzdalība lēmumu pieņemšanā.
8. Sekmēta jauniešu radošo, līderisma spēju, prasmju un iemaņu atklāšana, attīstība un pilnveidošana.
9. Pilnveidots metodiskais darbs ar jaunatnes darba, audzināšanas un interešu izglītības speciālistiem.
10. Veicināta sadarbība starp darba devējiem, jauniešiem un NVA.
11. Attīstīta veiksmīga starptautiskā sadarbība, jauniešu iekļaušana projektos un atbalsts EBD projektiem.
12. Īstenoti izglītojoši pasākumi par jauniešu veselību un izveidots veselības konsultāciju punkts jauniešiem.
13. Nodrošināta droša un draudzīga vide bērniem un jauniešiem (veloceliņi, peldvietas, sporta laukumi u.c.).
14. Nodrošināta mērķtiecīga valsts un pašvaldību institūciju, jauniešu organizāciju sadarbība jaunatnes politikas īstenošanai Talsu novadā, pašvaldības morālais un finansiālais atbalsts jaunatnes pasākumiem, līdzfinansējums projektiem, telpas pasākumiem un aktivitātēm.

Gads	Noteiktā prioritāte.
2011	Brīvprātīgā darba gads.
2012	Radošo spēju attīstība jauniešu un jauniešu organizāciju līdzdalība.
2013	Veselība, drošība, draudzīga vide.
2014	Vienlīdzīgas iespējas visiem jauniešiem, jauniešu nodarbinātība.
2015	XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki. Radošuma un inovāciju gads.

Stratēģijas vadība un pārraudzība

Par Talsu novada jaunatnes politikas stratēģijas pārraudzību atbildīgā institūcija ir Talsu novada dome. Stratēģijas ilgtspēju nodrošinās Talsu novada jaunatnes lietu konsultatīvās padomes, Talsu novada Bērnu un jauniešu centra, jauniešu organizāciju un skolēnu pašpārvalžu, jauniešu konsultantu un vietējo pārvalžu veiksmīga sadarbība.

Reizi gadā Jaunatnes lietu Konsultatīvā padome izvērtē esošo situāciju stratēģijas īstenošanas gaitā novadā. Novada jaunatnes forumā tiek veikts jaunatnes darba monitorings un noteikti uzdevumi izvirzīto mērķu sasniegšanai. Reizi piecos gados tiek veikta programmas aktualizēšana.

Talsu, Rojas un Dundagas novadu jauniešu organizācijas.

	Talsu, Rojas, Dundagas novads	Jauniešu apvienība „TAS.ES”
	Jauniešu centri	
1.	Sabile	Sabiles jauniešu centrs
2.	Valdemārpils	JIC „Sava Vieta”
3.	Stende	JIC „FIVE”
4.	Vandzene	Vandzenes jauniešu iniciatīvu centrs
5.	Īve	JIC „Savējie”
6.	Balgale	J.K. "Balgalēni"
7.	Roja	BJ iniciatīvu centra „Varavīksne”
8.	Mērsrags	Mērsraga bērnu un jauniešu centrs
	Brīvā laika centri	
1.	Ģibuļi	Dienas atvērtais centrs
2.	Laidze	Dienas atvērtais centrs
	Nevalstiskās organizācijas	
1.	Talsi	„Sarkanais Krusts Talsu nodaļa”
2.	Talsi	SSC „Eiromāja”
3.	Talsi	JK „Vieno Viens”
	Neformālās Jauniešu grupas	
1.	Lauciene	Laucienes neformālā jauniešu grupa
2.	Ģibuļi	Interesu klubs „Kontakts”
3.	Melsils	Melsila neformālā jauniešu grupa
4.	Ķūļciems	Ķūļciema neformālā jauniešu grupa

	Politiskās jauniešu organizācijas	
1.	Talsi	Tautas partijas jaunatnes organizācijas Talsu nodaļa
2.	Talsi	Latviešu nacionālistu kluba Talsu nodaļa
	Skolēnu pašpārvaldes	
	Talsu, Rojas, Dundagas skolās	20 organizācijas